

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Et Virtutes Venerabilis Patris Lvdovici De Ponte,
Societatis Jesu**

Lamparter, Heinrich

Jngolstadii, 1662

Liber III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43978

LIBER III.

LUDOVICI BEATA MORS,
ET QUÆ ILLAM SE-
CVTA SVNT.

CAPUT I.

PRÆSAGITIO MORTIS,
ET OBITVS.

I.

Procefferat Ludovicus ad
septuagesimum annum vi-
tæ, tam exhaustis viribus,
miraculo videretur spirare, cum
spe mentionem fecit sui diei, quasi
de illo certior factus à DEO:
quocum integras fere noctes age-
ret, vix horæ dimidio concessio-
nari: modò gaudio exultans ap-
propinquantis, quam sperabat, bea-
titudinis; modò timore perculsus im-
minentis iudicij. Et gaudium quin-
tem, cum à quodam Regio Mini-
stro

stro, nomine suæ Majestatis, invile-
 retur, dissimulare non potuit; sed
 dixit, idem sibi nunc evenire, quod
 leproso illi, qui à quodam, vena-
 tionis causâ nemus oberrante, re-
 pertus suaviter cantans dixit, se
 canere præ gaudio, quòd videat
 parietem ex limo constructum, qui
 solus à Deo se diviserat hactenus,
 jam caducum rimas, & ruinas
 promittere. Timorem autem ju-
 dicij multis modis ostendit, sive
 cùm diffluens lachrymis ad pedes
 Crucifixi oravit veniam delictorū:
 sive cùm ingeminavit sæpius illa
 verba: *Domine, cùm veneris judicare,*
noli me condemnare: sive denique
 cùm quinto decimo die ante ult-
 mum, generali confessione omniū
 totius vitæ noxarum in tuto se
 collocare studuit, & cum Petro de
 Sandoval Confessario, egit de
 transitu suo, paucis post diebus
 futuro asseveratè dicendo: *Tēpus*
resolu-

...ris, in vife
...oruit; sed
...nre, quod
...am, veni
...rante, te
...dixit, (se
...od videat
...ctum, qui
...hactenus
...ruinam
...autem ju
...dit, sive
...ad pedes
...delictorū
...pius illa
...s iudicare
...denique
...ante ulti
...ne omniū
...tuto se
...Petro de
...egit de
...st diebus
...o: Tēpus
...resolu

...olutionis suæ instare. Ultimo
...ro die, dum adhuc aliqua dicta
...voce minimè moribundâ, sæ
...us interrogavit, quemam sit ho
...quasi præsciens ultimæ: petiitque,
...tali horâ, quam nominabat,
...enerit Medicus, eò nō expectato,
...cro oleo inungi ad luctam supre
...am; neminè credente moriturū
...am citò, cū etiamnum labora
...et pro aliorum salute. neque fere
...bilior videretur, quàm fuerit à
...multis annis.

I I.

Quòd autem præsciverit horam
...i decessūs, multi conjecerunt ex
...quæ dixit egitque. Nam cū
...scio, quid eliquatum pro se in
...viri videret, dixit se citiūs vitam
...liquaturum, quàm illud absumat.
...ultimo die, consumptis quinque
...citer horis in componendis suis
...artis, operâ Francisci Pellizeri,
...o vesperam sollicitus de suprēma

Z Vnctio-

Vnctione, cùm interrogâſſet, quanta ſit hora, & cognoviſſet eſſe quartam, reſpondit, ſupereſſe adhuc ſatis temporis : cùm autem ſexta eſſet, dixit Didaco Soſa, Reſtori, jam non ampliùs exſpectandũ ; & commodum ſuperveniente Medico, nihil de medicamentis agi voluit, ſed ab illo petijt, curaret, ne differatur ſacra Vnctura. Is, tamenſi nihil admodum in ejus valetudine variâſſe notaret, niſi quòd videatur paulò debilior, quàm aliàs , magis ejus conſolandi cauſâ, quàm quòd crederet neceſſarium eſſe , cenſuit inungendum. Ludovico de Valdivia ultimo manè dixit, *tempus reſolutionis mee iſtat, ora pro me.* Franciſco Cachupino pro veteri confidentia quærenti, quid hic, de quo audiat, apparatus ad mortem, ſibi velit , oculis ad Crucifixum converſis, aliquoties repetivit eadem verba Apoſtoli, addendo, ut ſe Deo com-

commendet. Aliàs quærenti, ut
aleat, dixit se tres aut quatuor
horas extra se fuisse. At ille, præ re-
verentia non ausus est interrogare,
quænam fuerit, & quid viderit. Eidẽ
narraverat, se illo die sacrosancto Sa-
cramento jejunum refici velle, ut
altero die, post cibatum, possit eo
pro viatico:

III.

Sextâ igitur, quâ diximus, horâ
animæ ungeretur, animo præsentẽ
respondit ad omnia, ac postea voce
missâ repetivit identidem illa
Christi morientis verba: *In manus*
tuas, Domine, commendo spiritum meum:
neque alias preces fudit,
quàm quibus imploraret miseri-
cordiam DEI; & post consuetam
commendationem animæ, cum
in Sacris omnibus munitus desi-
derasset relinqui solus, non est au-
ditus alia dicere, quàm illa: *Domine,*
in veneris judicare, noli me con-

Z 2 demna,

*demnare: & pro consueta sua hu-
militate, imitatione S. Patris nostri
Ignatii, nullâ ad circumstantes ad-
hortatione factâ, satis habuit re-
linquere illis exemplum modesti-
tatis. Cùmque aliàs fere insomnes age-
ret noctes, ac dormiens quovis le-
vissimo strepitu expergisceretur,
tunc in somno (seu raptus mentis
fuit) tam alto jacuit, per duas fere
horas, ut nullius ingressu vel collo-
quio excitaretur; donec horâ de-
cimâ, velut è dulci quiete, rever-
sus ad se, cùm aliquid ad restauran-
das vires præbere vellent, negavit
earum rerum tempus jam esse; sed
petitâ, & acceptâ in manus candelâ
ardente, quales in monte Serrato
consecrari solent, conversus ad
Crucem, submissâ voce dixit ite-
rum; *Domine, cùm veneris judicare,
noli me condemnare:* ac post ultima
verba Christi spiritum exhalantis,
capite inclinato ad Crucem, vul-
tūque*

ta sua hu- que in pulvinum cadente, quasi
tris nostriormire vellet, sine omni convul-
tantes ad- sione membrorum, paulò post pla-
nabit re- cidissimè felicem animam reddi-
modestia- dit Conditori, decimâ sextâ Fe-
nnes age- bruarij Millesimi Sexcentissimi vi-
quovis le- cesimi quarti, dimidiâ horâ post
sceretur, animam.

IV.

Fuit autem facies ejus ab excelsa
vitæ tam serena & placida, ac si
annum spiraret. Qui corpus
composuerunt, quos inter P. Ca-
sturin fuit, cum admiratione
prehenderunt, verè de ipso dici
posse, quod de S. Basilio legitur,
præter pellem & ossa, nulla præter-
visum parte corporis constitit.
ut non immeritò quidam ante-
ac censuerint, illum supra naturæ
res, quasi solo spiritu vitam du-
xisse. Retulit verò Marina de Esco-
lar, se, cum audisset Ludovicum
m oleo sacro delibutum, rogâsse

Angelos, qui semper cū ipsa erant,
ut ei velint assistere. Id eos fecisse,
ac postea circa primam à media
nocte, ipsam transtulisse in eius cu-
biculum, quod instar cæli lucidum
erat à multitudine Angelorum,
adstantium corpori: & sibi quidem
datum osculari pedes eius ac ma-
nus, faciem autem non visam à se,
quia scilicet velo tectam relinque-
rant, quo sacrum calicem Ludo-
vicus operire consueverat. Ac po-
stea se reportatā in suum conclave.
Manè verè ipsummet, gloriā relu-
centem, apud se fuisse, aliquot An-
gelis eum quasi cum reverentia
deducentibus: neque macie ex-
sam fuisse faciem eius, ut erat in-
viviis, sed pulchram & habitio-
rem. Ipsum autem sibi dixisse, quod fra-
tim ac expiravit, cœperit frui Ma-
jestate divinā: & cū pectus aper-
ruisset, apparuisse insculptum ei
Sacrosanctum Nomen J E S U, cir-
cun-

undatum radijs lucis, à quibus
splendor, & oris, & corporis
oriis provenerit. Hæc illa & Con-
fessario, & sacris iudicijs retulit.

V.

Fuit secundum ejus mortem,
tempestas frigida & nivosa, nihilo-
minus multi homines omnium
Ordinum, illâ cognitâ, venerunt
ad exhibenda servo DEI supremi
cultûs officia; flexisque genibus
osculantes eius manus pedesque,
admirati sunt gravitatem oris, hilari-
tate mixtam, formamque multò
quàm viventi fuerat, elegantiorē:
corpus non rigidum, sed molle;
manus flexiles, faciem succi plenâ,
gratæque coloris, & lucidi, cum
antea fusca, vel subaquila fuerit:
quæ testati sunt Medici, nullâ po-
tuisse arte humanâ fucove confin-
gi. Certè domesticorum nullus ab
e potuit impetrare, ut preces pro
Ludovico, tanquam vitâ defuncto

Z 4 fun-

funderet; ac perhibuit Emmanuel Vasquez, se cum id agere vellet, internam quendam vi compulsus, ut illi, tanquam beato, se commendaret: quoties autem de celestibus Patronis cogitabat, interius dictum sibi esse, illius ut patrocinio fidat. Nullus etiam eos, qui corpus tractarunt, qualis apud alios fere solet, horror invasit, metusve, nullaque species tristis in somnis: sed habitus lætus ac plenus celestis consolationis.

VI.

Staturam corporis fuit parva potius, quam grandis: color fuscus, capillus niger, frons ampla, oculi vividi & hilares, nasus curvus, os patentius, barba restricta, facies gravis, cum hilaritate religiosa, ac pietatem spirante, genius ac temperies corporis cholericæ, sic tamen edomita, ut non languida quidem videretur, & flaccida, sed mitis, mode-

moderata, suavis; motus & com-
positio membrorum apprimè mo-
della, quæque solo sui conspectu
componeret intuentes: sanitas
primùm bona, sed afflicta rigori-
bus pœnitentiæ.

CAPUT II.

EXEQUIÆ ET COMPARI-
TIONES LVDOVICI.

I.

DIe decimo septimo Februa-
rii, horâ secundâ, convocati
ad S. Ambrosij nostri, qui in alijs
duobus Collegijs erant Vallisoleti,
in ebre Officium persolverunt
Ludovico; & quamvis nemo ex ci-
uitate invitatus esset ad Exequias,
tamen fieret ingens concursus, non
potuit tamen res celari vicinos.
Unde frequentes advolârunt, ut,
sicut ajebant, sancti viri corpus
viderent, & si fieri posset, attinge-
rent, oscularentur, ac potirentur

Z s aliqui-

aliquibus ejus reliquijs; pro quibus tanta contentio fuit, ut metuentes, ne direptis vestibus & capillis, etiam corpus invaderent, eum raptim sepelierunt propè aram summam ad latus Evāgelij: multum sibi gratulantibus, quibus ea, ut arbitrabantur, felicitas obrigisset sacrum corpus aspiciendi, tangēdi: dolentibus autem proceribus & amicis, ubi fama rei ad ipsos perlata est: quibus ut satisfaceret, sacræ vestes, quibus inter sacrificandum usus fuerat Ludovicus, cum aliud non superesset, eis pro reliquijs distributæ sunt.

II.

Septimo à sepultura die, Patres Dominicani, pro vetere in Ludovicum voluntate & æstimatione, quam habuere de illius virtute, honorificè justa illi in nostro templo, Priore celebrante, fecerunt. Postea etiam Nobilitas ac civitas Vallis-

o quibus
metuen-
t capillis,
eum ra-
n summa
sibi gra-
arbitra.
sacrum
: dolen-
amicis,
lata est:
e vestes,
m usus
ud non
s distri-

Vallisoletana, ut suum animum,
nga Ludovicum publico, solen-
que honore contestarentur, ne-
quidquam repugnantibus, pluri-
maque excusantibus nostris, illi in
templo Collegij S. Ignatij, quod id
Ambrosiano capacius esset, ma-
gnificè parentaverunt, Andrea de
Ponte Dominicano, Fratres Ludo-
vici, oratione funebri merita, &
virtutes ejus deprædicante. Con-
venère omnium Ordinum summa-
res, & infimates homines, tantâ
frequentia, ut plurimis locus in
templo, licet inter ampliora civi-
tatis illius, non esset.

III.

Patres
Ludo-
one,
rtute,
o tem-
erunc.
civitas
Vallif-

Porro ipso die sepulturæ, Marina
de Escobar vidit Ludovicum in
coelo, indutum pileo, & consuetâ
veste nigra subtegmine aureo, &
cum splendida stola Sacerdotali,
sedere gloriosum in Sella, ad tres
quatuorve gradus elevata, coram
Sanctis-

Sanctissima Trinitate. Accesserunt
multi eodem habitu, cultūque
cum stolis candidis, quos illa cen-
suit esse de Societate, ordinatim ac-
cedentes bini, longo agmine, velut
in supplicatione solenni, ad exhiben-
dam ei sigillatim reverentiam,
& gratulandum de gloria, & bonis
acceptis à DEO. Excepit eos magna
cum significatione amoris, impo-
nendo sua brachia singulorum hu-
meris; postea verò unà cum ipsis,
prostratus ante Sanctissimam Tri-
nitatem, & ab una Divinarum Per-
sonarum acceptâ benedictione,
ceteris cuneatim consistentibus,
in suam sedem se recepit: cū suc-
cedentes Angeli, terni utrinque
illum stipaverunt, orsiſque musico
instrumento, suavissimas DEO lau-
des cuncti pariter decantaverunt,
pro donis, quibus ornatat hanc
animam. Quo facto rursus pro-
strati, benedictione iterū acceptâ,
propter

propter novum splendorem, quo
cepit Ludovicus refulgere, non
oruerūt ampliūs à Marina videri.
Postea eodem die, plūs quàm in-
tegrà horâ cum illa fuit in suo cu-
iculo, agendo cum ea de rebus
piritualibus: quem cùm interro-
gasset, an aliquid perceperit gaudij
honoris, qui eo die ipsi fuit exhi-
tus, annuit addendo, potuisse
nostros prædicandis bonis, ipsi
collatis à DEO adjungere, quàm
se malè illis sit usus; omittendo
sua laudes: sed quia omnis laus
redundat in DEVM, fiat sanè, quòd
esset sua Divina Majestas. Ità ille,
in gloria quidem oblitus humi-
litate. Pluribus alijs inter orandū
ostensus est in gloria.

IV.

Sed placet híc apponere alia
rta Marinae, quæ ipsa descripsit
berius, nos autem conferemus
d compendium. Cùm ab Angelis,
ut

ut supra diximus, reportata esse
 in suum cubiculum, & averte
 nôsse, quoniam loco apud DEUM
 sit Ludovicus, circa decimam ante
 meridiem, adfuit ei magna cum
 gloria, & promisit se porrò illius
 magistrum fore tanto meliorem,
 quanto jam minùs possit errare.
 Unus autem ex Angelis adstanti-
 bus, eo digresso, dixit, animam ejus
 celeriter, & magna cum hilaritate
 transivisse per locum, in quo alia
 lustrantur, non ut aliquid ibi pate-
 retur aut expiaret; sed ut videret
 quantâ DEI gratiâ præservata sit
 ab illis supplicijs. Eiusdem anni
 mense Decembri sæpius ad eam
 visit: sexto ejus mensis die, cum
 in maximis doloribus esset, salu-
 tans eam, jussit modò quiescere,
 & assidens dixit, se mansurum cum
 illa, donec quieverit: postea cepit
 ei commemorare magnificentiam
 cœli, gloriam Beatorum, jucunditatem
 firmam

nam pacem & concordiam,
audia, & hilaritatem, quâ ibi de-
ant. Quibus rebus Marina omnium
olorum sensum fefellit, usque ad
rtiam matutinam manens cum
a. Duodecimo die mensis ejus-
em assedit ei, & legit chartam,
nam dedit uni Angelorum præ-
ntium, ut eam traderet ejus An-
elo tutori. Erat autem perscripta
eculiaris quædam gratia, Marina
ita à DEO. Quo facto recessit,
bens eam esse sine metu, quia
emper ei sit affututus instruendo,
omnes actiones ejus dirigendo
honorum DEI, & bonum ani-
e suæ. Rursus 25. ejusdem, Natali
risti, horâ tertiâ matutinâ, pa-
ebatur acerbissimos dolores pe-
oris & stomachi, & se intus am-
ari credebat; cum assidens Ludo-
cus, ut solitus erat in vivis, jussit
am, etiam Angelo tutore ehor-
ante, respirare tantisper: se enim
cum

cum ipsa mansurum, donec veniat
Confessarius ad Sacrum faciendū:
& mox cessavere dolores, ipse vero
tribus horis mansit cum ea, multa
memorans, quæ ageretur in cœlo.
Postea vidit eum assurgere, non ut
abiret, sicut ipsa putabat; sed ut
exciperet S. Dominicum, qui tali-
bus eum verbis est allocutus, ut
ipsa collegerit, eum quasi thesau-
rum virtutum haberi à Sanctis.
Venit autem simul S. Ignatius, à
quo velut à radice videbat prodire
arborem, quæ suos ramos porrige-
ret usque ad cœlum, & per totum
mundum extenderet. Ejus arboris
non nisi ramusculum se esse dice-
bat S. Franciscus Xaverius, qui
etiam aderat. Horum cœlitum
aspectu recreata cum esset, simul
redierunt in cœlum.

V.

Die undecimo Januarij 1625.
patiebatur gravissimos dolores,
quibus

quibus se suffocandum putabat;
 adveniens Ludovicus cum socio
 suo, etiam beato, salutavit eam
 humaniter, ac socio dedit nescio
 quod medicamentum præbendum
 Angelo Custodi Marinæ, ut is illud
 ei applicet. Cùm accepisset An-
 gelus, ac dixisset, illud modò appli-
 candi tempus non esse; respondit
 Ludovicus, imò DEVM velle nunc
 applicari; & eam remissionem do-
 roris diuturnitate compensandam,
 quod etiam factum est: nam simul
 vicini medicamentum admotum
 ei, clementior quidem dolor, sed
 magis dolor fuit. Die 24. mensis ejus-
 dem, incensa majoribus, quàm
 consueverat, affectibus Marina di-
 cebat; *Ubi es, DEVS meus? ubi te*
veniam? Dic mihi, ubi pascas in
terradie! Et mox vidit Ludovicum
 descendere ad se de cælo, quasi
 sequentem cum alijs; quos postea
 agnovit fuisse Angelos. Vbi con-
 sedit,

AA sedit,

sedit, interrogavit illam, quidnam
sibi velint ista verba, quid illi ar-
dentes affectus, cumq; respondi-
set illa, Dominum suum se qua-
rere, & rogasse ubi pascat in meri-
die; ipse oculis & manibus sublati-
in coelum, orsus magna cum gra-
vitate, & reverentia dixit; Esse
divinum Domini Omnipotentis
in caelo est, ubi se amicis commu-
nicat, suo illos aspectu Beatos effi-
ciens: Est etiam in universo mun-
do, rebus omnibus esse ipsarum
largiens atque conservans: deniq;
est in cordibus piorum mortalium,
ea peculiari modo inhabitans. Et
licet eum tu queras, jam tamen
ipsum habes, & ipse te, altiore gra-
du, quam haecenus. Tum illa; scisne
hoc, Pater sancte, quod hanc mihi
gratiam fecerit sua divina Majestas?
Scio, inquit; quia ipse mihi hoc
aperuit, singulari meo gaudio; quia
plusquam triginta annis te dixi.

Addi-

quidnam addiditque se nomine communis
 d illi ar Domini semper ei adfuturum, &
 spondif- struaturum de rebus divinis, non
 se qua- uas doceat velut ignotas, sed
 in meri- uas, velut intento digito, clariùs
 s sublati- demonstraret: nam in terra de
 cum gra- us agi, quasi per transfennam, & in
 t; Esse- nigmate. Nunc autem bene fa-
 potents- re illam, divinæ se voluntati
 commu- ermittendo. His dictis, jussit cam
 atos effi- quiescere, nec tamē discessit antè,
 so muni- quam illa abstraheretur à sensibus.
 sparum- rursum duodecimo Aprilis, hila-
 : deniq- or quàm aliàs adfuit ei, & expli-
 rtalium, avit significationem cuiusdam
 tans. Et- ysterij, quod viderat. Et mox ite-
 tamen- um die proximè sequente: ut illa
 ore gra- ollicita, ne fortè ludibrium à dæ-
 la; scis- none sibi fieret, rogaverit DEVM,
 ne mihi- quid sibi velit visitatio viri beati
 Majestas- am crebra, & an non credere de-
 ihi hoc- ear, ludi se falsis imaginibus; re-
 tio; quia- onsum est ei divinitus, quamdiu

AA z sanctus

Addi-

sanctus DEI timor in illa sit, non esse, quòd dubitet.

VI.

Anno 1624. die 14. Februarii visus est ei Ludovicus gloriosus in sella, duobus gradibus elevata: illi gaudio non vulgari perfusa eius conspectu, dixit; Sancte Pater, tu probè nòsti, quid agatur in animo meo. Melius, inquit ille, quam in vita mortali; & illud etiam, quod modò te rodit. Dolebat, quòd ex obitu cuiusdam, naturali sentit plusculum indulserat: cuius eam culpæ pudebat. Qua de re Ludovicus multa præclarè differuit: hæc duo præcipuè, quàm perpeti vigilantia sit opus homini, ne quæ re affletur affini peccato, tamen levissimo; & quantà pietate Deus eiusmodi mala convertat in bonum: dici enim satis non posse, quàm placeat sibi dolor de huiusmodi noxia. Vigesimo tertio Februarii,

cum

11. cum S. Dominico, & sub finem
la sit, non
Februarii
oriofus in
evata: illa
fusa eius
e Pater, tu
in animo
quàm in
am, quod
t, quod ex
ali sensu
cuius eam
re Ludo-
eruit: hæc
rpeti vigi-
e quæ re-
metfi le-
te DEVS
in bonu
, quàm
nium
ebruarii,
cum

um S. Dominico, & sub finem
aij visus est rursus, stipatus ma-
na multitudine Angelorum, quo-
um Princeps (ut sæpè aliàs) nomi-
abat animam sanctam, & sanctum
acerdotem. Sub idem tempus
comparuit cum anima cuiusdam
religiosi, nondum satis expiatâ,
qua jussit eam preces fundere.
post paucos dies redijt cum eadē,
& alia alterius Ordinis, Ludovici
quodam in spiritalibus discipuli;
quæ singulari reverentiâ Ludovi-
cum prosecutæ, dicebant hoc se-
cere, quòd ipse sibi quondam
magni profectûs in virtute, & nūc
a celo gloriæ, auctor & concilia-
tor fuerit. Fuerant autem ambo
illi mortui, magnâ in suis Ordini-
bus opinione virtutis. Denique
vigesimo quinto Decembris, ve-
nit cum sanctis Augustino, Bene-
dicto, Bernardo, Ignatio, & pluri-
mis Angelis, qui salutata magnæ
AA 3 cum

cum benevolentia^e significatione
Marina, confedere sua quisq; sella;
seorsim Ludovicus ante se habe-
bat mensam: qui levatis in caelum
oculis & manibus, magna cum
reverentia ac devotione sermo-
nem exorsus, depradicavit pri-
mum admirabilem DEI amorem
erga homines, quem in humani-
tate assumpta exhibuit; addens,
quantum terroris incusserit suis
inimicis, ut adeo, qua nocte est
natus, multi scelerati, maxime au-
tem nefanda turpitudine Sodomi-
tica foedati, oppetiverint mortem
infausta, quod essent indigni vita,
quam sic honoratam a DEO, per
sordes tam abominabiles foedave-
rant. Deinde ad festa, quae in terris
aguntur, delatus, memoravit quo-
modo celebrentur a Beatis in coe-
lo: videlicet laudes & gratias agen-
do DEO, pro tanta munificentia
erga homines; & rogando, ut abun-
dante

ante gratiâ illos juvet, ad fructum
beneficijs illis percipiendum.
Denique hortatus est illam, ad o-
randum DEVM pro bono commu-
ni, consolandos tristes & afflictos,
excitandos languidos & dejectos
in prosecutione virtutis, instru-
endos rudes & errantes. Inter ista,
vidit quamplurimos Beatos cum
circumstare, in habitu Societatis,
 finito sermone, simul omnes re-
surrerunt in cœlum.

VII.

Anno 1627. Februarij die 16.
Ludovicus comitatus alijs Beatis
Societate, magna cum reveren-
tia interfuit Sacro, quod in con-
clavi Marinæ fiebat, accinentibus
ad instrumenta musica dulcissimè
Angelis, in eleganti ornatu: & in-
 fine, cum Sacerdote, bene illi, to-
niq; domui dixit, ac sublimis abiit.
Sæpe aliàs apud eandem fuit, mul-
tiq; contulit in eam beneficia, que

AA 4 omnia

omnia narravit Confessario. Ad summam, ne de singulis agamus, plurima eam docuit, de propriè spectantibus ipsam, & alios. Querenti, an esset moritura in Domino, subridens dixit, se aliud respondere non posse, quàm quòd in vivis dixerat, anxie sapiùs interroganti, sítne satis resignata in voluntatem DEI: responderat verò tunc: ne dicat hæc stultitias. Commendanti Societatem, quæ passim vexabatur, dixit, convenire ut Electi à DEO per omne genus adversa incedant. Oranti pro Collegio sancti Ambrosij, præcepit eis dicere, de necessarijs confidant providentiæ DEI, quæ nunquam sit eis defutura: quoad spiritualia, se lustrasse Collegium, & contentum fuisse: Rector attendat officio suo; se & ipsi, & Collegio ad futurum. De defunctis quibusdam ex ejus vicinia, cum interrogaret, gravibusne doloribus arde-

derent, increpans dixit: Hoc illi
non esse quærendum, sed orandū
pro eis. Denique multis modis o-
ravit, se inter cœlites non esse
contemnendi fastigij.

CAPUT III.

MIRA QVÆDAM IN
LVDOVICO.

I.

NON pauca fuerunt in Ludo-
vico miranda. Ut, vitæ per
aliquot annos ultra vires naturæ
productio, quam tum alij, cum
principi nominis Medici testimo-
nijs juratis asseveraverūt. Et quod
amplius, vires, quæ in corpore
penè exāgui, ab inedia, & supplicijs
voluntarijs, planè nullæ erant, præ-
sentes & copiosæ, cum vel dictan-
tum aliquid, vel meditandum, vel
sacrificandum, vel in aliorum salu-
tem dicendum erat. Ad hæc enim
cum accederet omninò infirmus,

AA 5 aut

aut alienis manibus, peragebatur. *intur*
 quasi sanus & robustus: ut quando *us.*
 pedibus consistere non potuit, ac *leti,*
 tria tamen Sacra continuo fecit *culi,*
 Natali die Christi: & ultimo die *Dom*
 vitæ, quando fratri suo germano *ludov*
 loqui per debilitatem non potue- *sacra*
 rat, postea quinque, aut sex horis, *brid*
 distinctâ, clarâque voce quædam *ffavi*
 dictavit: sæpe etiam deportatus ad *terio*
 agrotos, quantum satis erat eorû *vvang*
 solatio, cum ijs egit mansitque, *avic,*
 redeunte statim postea priore suâ *bus c*
 imbecillitate. Referrî possunt huc *agrotâ*
 radij & luces, quibus non semel *eter*
 ipse, & ejus cubiculum resplen- *urrit,*
 duit. *de Balb*

II.

Præcipua & mirifica vis fuit præ- *lore*
 cum illius, quarum interventione *am,*
 tam in vita, quàm postea per multi- *inimæ*
 à gravibus ac letalibus morbis li- *volat*
 berati sunt: quæ omnia idoneis *unc i*
 testimonijs eorundem probata ser- *ffet, p*
 vantur. *ditu,*

gebateatur. Horum nonnulla libabi-
 t quando us. Isabella de Mercado, Vallis-
 poruit, ac eri, urebatur diro dolore unius
 nõ fecit culi, auris & gutturis, die Cœnæ
 imo die Domini. Quæta est visenti ad se
 germano Ludovico, quòd eâ die Venerabili
 on potue sacramento frui non posset; cui
 sex horis, bridens, poteris, inquit: & mox
 quadam cessavit omnis dolor, illâque desi-
 ritatus ad terio suo potita, recitato ab ipso
 erat eorâ evangelio, optimè dormivit, cœ-
 asit que, avit, in templo interfuit omnibus
 priore suâ bus divinis; omnia fecit, ac si nõ
 ffunt huc egrotâsset. Altero die videns illum
 on semel terereuntem, læta celeriter ac-
 resples- currit, eique gratias egit. Antonius
 Balboa in seivissimo lateris unius
 dolore, curavit advocari Ludovi-
 fuit præ tam, ut cum eo componeret res
 ventione nimæ suæ, brevì, ut arbitrabatur,
 permulti volaturæ. Venit ille, licet ipse
 morbis li- tunc inter brachia deportandus
 idoneis ffet, præ infirmitate: primòque
 barta ser- dicitu, & lætitiâ singulari perfudit
 vanur. Anto-

Antonium, & mox omni dolore exemit, duabus horis cum eo moratus. Villagarcia Franciscum de Ribera, periculosè laborantem, Evangelio recitato, contactu manuum subito restituit. Alteri, quæ confessionis gratiâ ad eum venerat, supervenit laterum dolor: is iussit ne doleat amplius, & morbus imperio paruit. Maria, antistes Recollectarum S. Augustini, missa ad se ab eodem oratione, quam recitaret, à magnis corporis, & animi afflictationibus, confestim se respirasse recensuit. Alia ejusdem Conobij, Anna Maria de Incarnatione, gravem à se tentationem, appositis cordi suo Ludovici literis depulsam. Alij se ex alijs animi malis, eo invocato, ereptos. Nonnullis etiam jus suum, quod in causa bona, vel judicum iniquitate, vel partis oppositæ contumaciâ interceptum, obtinere diu nō potuerat, suâ

ad DEVM prece expedivit, ani-
mis adversantium repētè mutatis,
evenisse sibi Ferdinandus Pardo,
Canonicus Ecclesiæ de Lugo, me-
moravit: idem Gaspar de Brizen-
to, quem ex causa hæreditaris ad
eam devolutæ, extrahere volebāt
Societate. Licentiato Zevallos,
in angustijs gravis negotij DEO
cōmendaret enixè, Ludovicus,
in lectulo suo tum præ infirmitate
recumbens, adfuit, & consolatio-
& animi referto, curas, quibus coqueba-
tur, absterfit: sive imagine tantum
sua, sive revera in duobus locis
constitutus à DEO

III.

Hæc in vivis: à morte non mi-
nus munificus fuit. Catharina de
Valle secundo mense à conceptu,
nascente in dies ardore, quatuor
summorum Medicorum judicio
ad extrema pervenerat, cùm sube-
unte animum magna erga Ludo-
vicum

vicum fiducia, vovit novendialiter
Sacrum, & primum iter ad sepulchrum
ejus, si convaluerit. Ratum
habuit votum vir eius Hieronymus
de Avellaneda, & ad sepulchrum
viri beati studiosè Deo
commendavit, attulitq; effigiem
eius infirmæ, quâ multùm exila-
rata, levata immaturo foetu, sine
molestia, brevique omnino recep-
tâ sanitate, grata voti fidem exsol-
vit. Anno 1628. cùm ulcere peltis
lente ad extrema deductus esset
Clemens Fermento, urbis Vallis-
oletanæ Gubernator, omni Medici-
corum arte frustrata, voto se astrin-
xit; bonam pecuniæ vim conse-
rendi, ad sumptus necessarios ob-
tinendo cultui Ludovici, cuius
fuerat semper studiosissimus, &
sanctitatem plurimi fecerat; impe-
tratâ eius effigie à Rectore Colle-
gij, & albo cereo ad sepulchrum
eius accenso, mox cœpit melius
habere,

habere, & licet Medici crederent
ad sepulchrum emendationem mali constan-
t. Ratum non fore, nihilominus tamen
Hieronymus dicta est semper, donec supra os
ad sepulchrum spem, sanitatem integram
ose Deo conceptus, Sospiratori suo, Ludovi-
effigiem gratulatus est: qui, cum ei se-
m exhilantiam atque etiam commendaret,
etu, sine visus est ei vultu gravi & hilari di-
ino rece- te, se impetrasse illi, quod ab se
em exsol- petijt, & eo amplius. Postea vero
ere pesti- magna cum fiducia erga beatum
aus effe- Virum, semper ad latus cordis gestas
ois Valli- et eius imaginem, quæ omnia, cum
ni Medi- se, tum vxor eius, prolixè referri
se astrin- rarunt in tabulas. Domina Magda-
n confes- na de Zisneros, cum per altas ad
arios ob- precipites scalas, fallente vestigio,
, cuius tuens invocasset opem DEI pet-
mus, & terita Ludovici, ad finem scala-
at; impe- rum stetit erecta, sine omni lesione
e Colle- corporis, ac terrore animi: & qui-
lchrum- tem in crepidis, quæ inter cadent-
t melius tum exciderant; & inter parietes,
habere, ad

ad quos necessariò caput erat alligatura, si absque tutela cœlesti fuisset. Maria, Marchionissa de los Velez, à viginti annorum fluxu, quo ad periculum vitæ processerat, admotâ religiosè particulâ sacræ vestis, in qua Sacrum fecerat Ludovicus, cui se impensè commendabat, in momento sanata est. Idem sæpiùs Marchioni, eius marito, graviter laboranti evenit. Idem Antonia, Marchionissæ de Villar, admotâ sibi cruce, quam gestarat Ludovicus: Idem alijs multis, sacri & profani Ordinis, interpositu meritorum eius, sive per applicationem reliquiarum, sive per invocationem eius, concessum à DEO est, quorum attestations, ritè acceptas, huc referre non attinet. Unâ prætermittere nefas duco.

IV.

Joanna de JESU Maria, Recolleta S. Augustini, Eybare in Castilia nobis

erant alligati, et in
leffi fuisse
e los Ve
uxu, quo
erat, ad
sacra ve
at Ludov
menda
st. Idem
marito,
Idem
e Villar
gestarat
tis, sacri
fitu me
plicatio
invoca
DEO est
te acce
et. Un
Recolle
in Co
nobio

obio Conceptionis, circa deci
mum nonum ætatis annum Reli
gionem ingressa, cruciabilem in
modum torquebatur scrupulis, ac
urbidis conscientijs animi, quas
percutiendi apud eam finis non
erat; ut adeò tempus omne in illis
negendis ex mente, velut ex agro
sterpido, non tantùm supervaca
neo, sed etiam nocuo labore con
sumeret: nam & seipsam irrequie
scere vexabat, & alios viros graves ac
sacros; quorum, ut assolet perplexū
hoc genus hominum, nulli mo
tu gerebat, nulli habebat fidem.
cū audivisset legi orationem
de rebus Ludovici habitam à Mi
chaële de S. Romano, Præposito
Domui Professæ Vallisoleti, nova
erga illum, cuius virtutes prædica
tas audierat, & sanctitatem ex libris
suis informatam, & insculptam
vidum habuerat, fiduciâ cōceptâ,
suppliciter flens eum rogabat, à

BB DEO

DEO suis malis impetrare velit
 remedium, multum inculpando se-
 ipsam ac deplorando, quod ea non
 exposuisset viventi. Mox tamen à
 prece per affusam sibi spem divi-
 nitus, cœpit levare nonnihil, di-
 xitque Antistitæ suæ Constantiæ à
 S. Paula, se talem amorem, ac de-
 votionem sentire in animo suo, ut
 speret Virum sanctum aliquid in-
 se operis editurum. Cui illa re-
 spondit, quando neglexerit expo-
 nere suas miseras vivo, nihil sup-
 petere melioris consilij, quàm ut
 perscribat eas P. Præposito, & quid-
 quid rescripserit ille, nomine Lu-
 dovici scriptum accipiat, ipsique
 obtemperet. Fecit illa; novendiali
 supplicatione rogavit Ludovicum,
 ut calamum Præpositi regere velit
 in salutem suam. Recepit respon-
 sum, cum Reliquijs viri beati; ac
 simul id legit, ea pace ac serenitate
 mentis imbuta est, omni caligine
 priore

ore deterfa, ut foris appareret; & que diceret, se, si juberetur, octo diebus continuis sacræ mentis accumbere, sine prævia confessione peccatorum, id absque difficultate facturam. Quoties autem continebat morsuunculam scrupuli, & relectione responsi illius eam, ne ulteriore frictione, sedabat.

V.

juverit audire, quæ ipsamet scripsit: *Lectis, inquit, literis P. Praefati, & sancti Patris Ludovici Reliquiis impositus capiti meo, subito serena sunt nubes, quæ obscuraverant animam meam, ut me statim senserim quietam, & magna cum promptitudine me subjiciendam iudicio Confessionis; neque amplius voluerim confessiones generales revocare ad novum tamen, aut reconciliationes repetere: quamvis demon quinque annis cum timido infestaret me his inquietationibus, tamen ex misericordia DEI,*

BB 2 per

per intercessionem sancti Patris Ludovici, me invenio nunc in ea pace, quiete, ac serenitate mentis, ac si nihil precessisset in me inquietis, scrupulis, & amaritudinis, sine vestigio ullo, aut memoria.

VI.

Neque intra hæc stetit gratia Ludovici, sed aucta est alia major. Nam cum prius exerceri consueveret solâ fere meditatione nozarum, non sine laborioso & insuavi mentis discursu, intra breve tempus, ad novum, & insuetum sibi, modum orandi se devenisse notavit, ut jam discurrendo nihil promoveret, nihil agitatione intelligētiarum proficeret, sed elevaretur ad alia; quantumvis renitens, & reformidans, ne fortè illuderetur à dæmone. Quare obnixè precata est Ludovicum, ut si qua fallacia sibi interdatur sub eo modo orandi, gratiam impetret sibi inter orandum utendi.

viribus, & facultatibus animæ
ut prius. Quo facto sensit no-
se luce illustrari, recolligi à sen-
sibus animum, ac dilatarî consola-
tione internâ, ex dulcedine & sua-
tate divina: quæ sentiri posse di-
cebat, verbis explicari non posse.
fructus hinc enascentes in anima
erunt inflammati affectus amo-
ris DEI, cum admiratione infinitæ
magnitudinis: item si fieri
posset, desiderium consumendi se-
ditam in laudibus DEI, cum agni-
tione pudibunda suæ vilitatis. Fie-
bat autem hæc mētis ejus in DEVM
elevatio diversis modis: nam ali-
quando cum hac cœlesti luce, vi-
debat ei ortum in anima sua ver-
borum divini charitatis, collo-
catur in horto pulcherrimo, inter
castas, & suaves affectiones. Ali-
quando videbatur impositum in
recessibus animæ myrothe-
um, plenum pretiosis & odoratis
BB 3 rebus,

rebus, quarum copiosa fragrantia, recrearet omnes animæ suæ facultates, excitando eas, & provocando ad laudandum & honorandum DEVM omni, & vehementissima contentione animi, ingenij & virium. Addit illa, certum sibi esse, quando hoc suum genus orandi viris doctis, & experientissimis approbatum sit, veluti profectum à spiritu DEI; hæc sibi gratiam à Deo factam, conciliante Ludovico; quoniam ex sua parte nulla præcesserit nova præparatio, & ante lectam illam epistolam, admodum capiti venerabundè ipsius reliquias aliam orandi orationem non tenuerit, quàm per meditationem speraverit autem DEVM per mentem Ludovici, in quem tanto ferentur affectu, aliquid in anima operaturum. His testes accedunt, præter Antistitam, prudentem sanè feminam, Ordinis S. Augustini

...viri religione, ac sapientiâ vene-
...abiles, Antonius de Encinas, &
...Christophorus de Pineda, quibus
...perspectissimæ fuerunt res hujus
...virginis.

CAPUT IV.

TRANSLATIO CORPORIS
LUDOVICI.

I.

TAm copiosa erga plurimos
Ludovici, vitâ defuncti, be-
neficia fuere, ut grato erga illum
animo, desiderarent pro monu-
mento, lapidem cum inscriptione
sepulchro eius imponere: præcipuè
verò Hieronymus de Avellaneda,
cum sua conjuge: nec visum est
hoc negandum. Et quia hominum,
erga suæ sibi salutis causam ac ser-
vatores, studia crescebant in dies,
captimque is, & sinè pompa defos-
sus erat, ossa paulò honestiùs col-
locare placuit, ad ipsum parietem

B B 4 lateris

lateris Evangelij. Sed ut consultis advola
 agerentur omnia, Rector Collegij, veròq; c
 Michaël de Orenna, Marina de impetra
 Escobar, cuius post Ludovicum trachio
 Confessarius erat, negotium cum thesauri
 DEO pertractandum commisit.
 Hæc postea renunciavit illi, se ab Advo
 Angelis ad corpus Ludovici dela- dores p
 tam, illudque tanquam hospitium mandus
 animæ sanctæ veneratam fuisse. Sanchez
 Illud autem nec dissolutum omni- Barba,
 no, neque integrum esse, sed affe- qui om
 ctum jam; sic tamen, ut ex facie ac perp
 & capillis capitis, ac barbæ cogno- censuer
 sci queat. Missis ergo ad hortum- ate, fie
 reliquis, Rector solus domi re- manum
 mansit cum Fratribus coadjutori- et mal
 bus, & aperto sepulchro, die 18. carnem
 Septembris anno 1625. scripto rumpi i
 Hieronymo de Avellaneda, se- resoluta
 Ludovici corpus ità invenisse, ut corrupt
 Marina descriperat, sinè omni ma- tegrum
 lo odore, vel horrore etiam par- ca ipsu
 tium, quas affecerat corruptio. liqua ve
 Adola-

advolavit ille nemine conscio, re-
collegi, veròq; cum sensu miratus omnia,
na de impetravit à Rectore officulum è
ovicum machio & manu, quod in sacris
m cum thesauris servaret.

II.

Advocati postea Medicinæ Do-
ctores præcipui, Joannes Ferdi-
mandus de Talavera, Ferdinandus
Sanchez de Espinosa, & Petrus
Barba, Medicus Camerae Regiæ,
qui omnibus diligenter inspectis
de perpenſis, communi sententia
conſuerunt, nullâ naturæ vi, vel
arte, fieri potuisse, ut corpus hu-
manum, dum putrescit, non exha-
let malum odorem: hîc autem
carnem, ventrem, & intestina cor-
rumpi in terra, & carnem quidem
resolutam ab ossibus, nondum
corruptam omnino; cerebrum in-
tegrum in cranio, licet omnis cir-
ca ipsum caro corrupta jam sit, re-
liqua verò non sicca, sed multis lo-

cis humida: & nihil tamen gravis
 odoris sentiri, sed valdè gratum:
 quod non nisi divinæ virtuti pos-
 sit attribui: quamvis enim corpo-
 ris humani, vel etiam terræ, in qua
 sepelitur, possit esse talis tēperies,
 ut à natura maneat illæsum aliquo
 tempore; ut autem non graviter
 oleat, dum corrumpitur, id fieri nõ
 posse. Quam sententiã sanctè iu-
 rando consignatam, 18. Octobris
 anno 1625. postea rursus in secun-
 da informatione confirmaverunt.

III.

Omnia, ut recensita sunt, vrbis
 Episcopus ipse, cum alijs multis
 Prælati & Religiosis, non sinè ad-
 miratione inspexit: & ad majorem
 rei certitudinem, publicâ Notarij
 fide scribi mandavit, accepto simul
 juramento à tribus è Societate,
 qui sepulturæ præsentis interfue-
 rant, agnoscebant corpus ex facie,
 noverântque nullum aliud eo loco
 tumu-

mulatum fuisse. Avellaneda, de quo supra meminimus, in sua relatione distinctius quædam expressit: vestimenta, in quibus est sepultus Ludovicus, omnino consumpta fuisse, corpus sine tumba, ossa terræ permixta jacuisse, multam carnem humidam, & ossa ex parte quasi viscosa, ubi eis terra adhæsit: ut adeò, quæ nondum erant corrupta, nō sicca essent, sed humida; & quasi glutine manus, & pannos admotos inficerent, absque omni tamen horrore, aut fœtore.

IV.

His ità peractis, ossa de priore loco secretò translata sunt in sepulchrum, ad hoc inter summam aram, & parietem effossum, superimposito operculo, cum hac inscriptione Hispanica. *Hic situm est corpus Venerabilis Patris Ludovici de Ponte, è Societate IESV. Obijt 16. Februarij Anni millesimi sexcentissimi vige-*

vigesimi quarti. Sed postea placuit illud reponere in eum locum, in quo primò positum fuerat sub terra, superposito lapide cum Epitaphio prædicto. Multi sepulchrum hoc frequentant, ut venerentur servi DEI reliquias novendiali prece, tabellis, ac cereis votivis: obtulerant & lampadem, semper ibi arsuram; sed ne peccaretur in decretum Urbani VIII. isto cultu publico, acceptata non est: cum privatim quisque, pro acceptis per illum bonis à DEO, gratias possit referre.

V.

Cùm autem beneficentia Ludovici de cœlo, quotidianis ferè miraculis, in dies magis claresceret, ac de sanctitate ipsius, quæ studiosè celârat in vivis, vulgarentur complura; judicavit Michaël de Orenna, Rector Collegij S. Ambrosij Vallisoleti, expedire, ut ad

memo-

memoriam posteritatis ea, quæ
amissim ferebantur, ritè examinata,
constarent authoritate publicâ.
fecit hoc propensè Alphonsus
Lopez Gallus, Episcopus Vallis-
oletanus, initio rei factò 15. Aprilis
Anno 1625. maximè cùm idem ab
eo civitas tota studiosissimè con-
tendisset. Quæ etiam supplicavit
Philippo IV. Regi Catholico, Car-
dinali Infanti, aliisque regni Pro-
curatoribus, ut ad cultum per totum
Orbem à Summo Pontifice decer-
endum, tanquam Sancto, suam
operam, & operam dignarentur
conferre. Auditis omnibus, qui
aliquid ad Episcopi tribunal refe-
rebant, missa est ad Generalem
Præpositum Societatis, Mutium
Vitellescum, relatio: sed quia in-
ta desiderabantur nonnulla, rur-
sus Anno 1629. die 20. Aprilis, ad
examen revocata, & ad Curiam
Romanæ amissim facta sunt o-
mnia.

omnia. Interim tamen novo Urbani VIII. decreto, usque ad annum ab obitu ejus quinquagesimum, suspensum fuit totum hoc, procurandi publici cultus, negotium.

CAPUT V.

*FAMA, ET SENSUS GRAVISSIMORVM HOMINVM
DE LVDOVICO.*

I.

Quanta fuerit Ludovicus in existimatione virtutis, & sapientiae apud omnes, qui norant eum, prolixus ero, si demonstrare voluero verbis, ac tabulis eorum, qui hoc testati sunt. Obiter aliqua perstringam. Henriquez Pimentel, prius Vallisoletanus, postea Conchenensis Episcopus, ait; se, cum audisset Ludovicum esse virum perdoctum, excellentis, & heroicae virtutis, raræ, ac singularis prudentiae

& consilij, multum communi-
casse cum illo, tam de privatis ani-
mæ suæ rebus, quàm de Officio Pa-
torali, & obsequio divino; semper
invenisse in eo consilium &
consolationem, qualem promise-
bat sibi de illius sanctitate, doctrina
& prudentia. Talem etiam habitum
habuisse tota Vallisoletto, & ab omni
generis hominibus consultum,
tanquam virum perfectum, & extra-
ordinariæ virtutis, ac peritiæ magi-
strum spiritus. Joannes Hurtadus
de Mendoza, Archidiaconus de
Campo, dixit, à se annis 50. cogni-
tum, & habitum fuisse Ludovicum,
tanquam virum Apostolicum, vir-
tutis perfectæ, & raræ sanctitatis:
idemque judicium commune de
illo fuisse. Unde etiam ipse magna
cum reverentia semper egerit cum
eo; nec arbitrari se majorem ma-
gistrum spiritus extitisse illis tem-
poribus, aut etiam ullum, in quem
tanta

tanta simul prudentia, humilitas, amor DEI, zelus animarum, & acumen ingenij cōvenerint, quamvis non deessent, qui aliquo decorum istorum ei non cederent.

II.

P. Andreas de Ponte, Dominicanus, testatur eum, tum alibi, cum in Ordine suo, ut virum sanctum, venerationi fuisse: plurimosque Magnates ac Principes sibi gratulatos, quòd talem fratrem germanum haberet. Bartholomæus de Segura, Benedictinus, Concionator Regis Catholici, dixit, se felicè futurum, si mori potuisset illo presente. Joannes Requesenius, Marchio de Villar, se inter omnes, quos noverat, suspexisse capacitatem, & sanctitatem illius. Antonius de Campo Rotundo, Præses negotiorum Regis, sibi semper visam esse mirabilem ejus vitam, & exemplum. Joseph Gonzalez, è Consilio

Regis;

Regis, eum tanquam virum eximie
sanctitatis, ab omnis conditionis
hominibus consultum de sua salu-
tate; & hanc de illo opinionem etiam
post mortem fuisse. Mariana de S.
Joseph, Recollectarum Fundatrix,
scripsit, eum propter continuam
attentionem animi sui in DEO,
magnam omnibus, qui agebant
cum ipso, injecisse reverentiam,
& estimationem suæ sanctitatis,
propter quod etiam non potuerint
consuetudine ejus avelli. Mencia
de Padilla, notissimæ virtutis, pro-
fessa est, nullis verbis explicari pos-
se, quàm sublimis fuerit sanctita-
tis Ludovicus: séque à multis au-
divisse, nihil unquam in verbis, aut
actionibus ejus deprehensum, quod
non referret clarissimam virtutem,
quia semper omnes ad majorem
DEI honorem direxerit. Omitto
elogium D. Petri de Orozco, quo
in laudes Ludovici consumpsit o-
mnia

Regis

omnia myrothecia eloquentiæ, ni
 mio forsan, (ut alicui videri possit
 erga Patrem suum spiritualem
 dio, summis eum Sãctis adæquans

III.

Ponderosior videri poterit
 scopi Vallisoletani commendatio
 qui in suis ad Sũmum Pontificem
 7. Aprilis Anno 1627. datis, post
 acceptas & discussas informatio-
 nes, de Ludovico sic scripsit. *Hoc*
virum insignem invenimus, multum
processisse in omni genere virtutum,
& tam ardentem fuisse in amore
DEVM, ut inflammati affectus eum
perduxerint ad terminos amittendi
vitam, naturalem; salutis aliena
studiosum, & sollicitum, ut plus
annis 40. nemo viderit otiosum,
agentem semper cum DEO in oratione
aut Sacrificio, aut laborantem in
animarum, docendo, concionando,
fessiones excipiendo, dando consilia,
respondendo ad proposita sibi dubia,
 present

ntia, ni presentibus ore; absentibus, qui un-
ri possent, sique eum consulebant, scripto; visi-
alem studio, consolando, exhortando infirmos,
aquantur assistendo peste correptis, alijs pietatis
operibus se occupando. In devotione,
erit Episcopi familiaritate cum DEO tam fuit
endario, carminibus, ut vir religiosus, gravis, do-
tificem, et boni exempli, cum prateriens
tis, postquam eius, audito magno fragore,
ormatio, quasi rumperentur trabes recti, ape-
at. Hanc rursus, viderit hunc venerabilem Pa-
m, multum, qui tum spiritu accensus, incipie-
virtutum, ut orare, splendore quodam divino ad
more erga mundum globi, medio corpore opertum;
Etus eum illustrato capite & pectore. Et ut ex
mittenda verbis ejus, & gravi venerandaque
ena tam compositione membrorum, & actioni-
us quam facile erat colligere, incedebat in-
sum, sed continua presentia DEI. Totas noctes
oratione quando consumebat coram sanctissimo
in bono sacramento, cui singulariter devotus
ado, con- fuit; tam saepe illud visitando, ut alteri
consilia, pro sua occupatione sufficeret. Quotidie
i dubia, sacri faciendi causa surgebat e lecto,
presen- Ca 2 etiam

etiam in gravissimis morbis, ac debilitate corporis, ut videretur constare tantum pelle & ossibus. Quod si quid extraordinarium accidisset, ut (quod raro contigit) Sacrum ipse facere non posset, ex alterius manu divino se Pater reficiebat.

IV.

Tam fuit humilis, ut singulari devotitate totam vitam suam celaverit revelationes, illustrationes, & favores, quos ei DEVS inter sua sancta exercitia exhibuit, ut nescirentur, donec DEVS alijs probata vita hominibus ea manifestavit. Cumque tam perspecta ac venerata prudentia fuerit, nunquam audientum est ab eo verbum, quod oleret affirmationem sui ipsius, aut operum suorum raro silentio dissimulante dona divinitus ipsi data; & magna modestia subiacendo iudicium suum alijs, omni ex parte ipso inferioribus. Patientia fuit admirabili, ut nemo meminisset eum videre lamentantem in acutis doloribus.

gutta articularis, & alijs morbis,
 erant morsus acerrimi: ipsorum
 quos ita silentio pressit, ut longo tem-
 pore ignoti essent etiam domesticis. Hi
 sic eum debilitarunt, multis annis
 que ad mortem, ut mirati sint omnes,
 illa extrema infirmitate hominem
 esse vivere: docti adeo & experientes
 Medici, quibus perspecta erat eius con-
 stituitio naturalis, iudicarent eam ani-
 mam in tali corpore, sine miraculo, con-
 servari non posse; quod ipsum nota-
 turus hominibus de caelo est indica-
 tum, Contumelias, quibus oneratus est
 quando, sic accepit, ut nec verbo, nec
 modo se ulcisceretur, cum posset fa-
 ctissime. Permisit uno se oculo capi, ne
 manifestaret, quod patiebatur: atque
 hoc nulli dixit, nisi valde spirituali
 persona, ut suo eam exemplo animaret
 ad perferendos dolores, amore DEI,
 et silentio & patientia. Strictè serva-
 vit propositum, quod fecerat, non ape-
 rendi, qua patiebatur, nisi ad hoc ad-
 Cc 3 strin-

stringeretur in conscientia. In toto corpore solam dexteram, & caput liberum à doloribus habuit: quibus tam valde fuit obnixus, ut semper se laboribus exerceret usque ad paucas horas ante excessum: in medijs doloribus, & maxima debilitate composuit, ac sua manus scripsit undecim volumina, qua in lucem valde spiritualia & utilia, prater alios tractatus, quos scriptis reliquit.

V.

Puritas animi & corporis angelica fuit, ut sicut ejus Confessarij, viri religiosi, prudentes ac docti testantur, nunquam, ne in generali quidem confessione deprehensum sit peccatum lethale, in quocunque genere; sed ne veniale quidem è genere mortalium. Imò referunt, quàm exactè servavit votum, ante multos annos editum, non admittens scienter ullum veniale: quod quidem votum, indicium & argumentum est magnæ perfectionis, quam in ejus actibus

in toto corpore
ut liberum
am valida
laboribus
poras ante
as, & ma
suâ manu
ua emisit
& utilia
s scriptis
angelica
virireli
tur, nun
m confes
m leshale
ne venia
Imò refe
rum, ante
dmittendi
d quidem
nium
ejus ac
niva

notarunt semper, qui sunt ver-
cum illo. Et quamvis Regula non
ligarent sub peccato, tamen eas tam
fectè servavit, ut nullam sit un-
am visus transgredi, nec ea, qua Su-
iores ordinaverant; neque repu-
antiam unquam ostendit in obedi-
imò cum esset Rector, & Provincia-
uniè subditis eum subjecisset, quoad
nitentias, & asperitates corporis, ne
rore spiritus modum excederet, prom-
& accuratè illi obediit.

VI.

Paupertatem totâ vitâ suâ tam stri-
tam servavit, nihil ut amplius admit-
ret, quàm præcisè necessarium regen-
corpori, & libros ad sua studia. Ejus
sinentia in admirationem rapuit
us amicos, ac pœnitentes, quod in-
nta infirmitate & indigentia nihil
delicati admitteret, neque aliud quid-
nam per modum medicamenti. Præ-
avit se delicijs fructuum, & alijs, pro
stentando se contentus pauxillo car-

nis concisa, quam tamen post horas paucas reijcere cogebatur, ideoque cibum insipidus ei magis tormento, quam delectationi fuit, ac fassus est, si liceret, se potius excessurum è vita, quam cibum sumpturum. Tam inclementer habuit suum corpus quoad alia genera paenitentia, ut etiam tempore, quo per quietem reficiendum erat, modico, quod orationi subtraxit, illud somni capiendi causâ in nudum asserem abijceret: cilicijs utebatur valde saepe: flagellabat se atrociter quotidie, tametsi videretur nihil habere, nisi ossa; abstinebat recreationibus concessis, neque visus est ullam relaxationem quarere: patiebatur ardentem & continuam sitim, neque tamen unquam bibit extra consueta tempora cibi sumendi; fuitque potus ejus paucarum unciarum: & cum sitis gliscentibus morbis accenderetur, raro visus est aliquid ei concedere.

VII.

Providentia DEI sic afficiebatur, ut
magnam

oras pau-
que cibo
quā de
liceret, se
m cibum
er habuit
ra panis
per quie-
o, quod
ni capi-
bizeret:
gellabat
aderetur
ebat re-
visus est
patieba-
im, neq;
consecta
ue potus
um stia
ur, raro

nam in ea quietem inveniret ani-
ma sua, & omnes hortaretur ad eam
illa quarendam, omnino se resignan-
tiam in eius amorem paternum: suadens
ut in suis afflictionibus habeant in
memoria & corde hæc verba; Fiat,
Domine, in me, de me, per me, cir-
ca me, & circa omnia mea, tua san-
ctissima voluntas, nunc, & semper,
& in æternum, amen. Atque his,
intimo cordis sensu prolatis, ipsemet in
suis doloribus peribat levamen. Iudicia
DEI venerabatur profunda cum reve-
rentia, & cum in Psalmis occurrerent
hæc verba: Terribilis in consilijs
super filios hominum, illa singulari
ponderatione recitabat. Ea, quæ DEVS
circa animas decernit, & gravitatem
culparum suarum, tam viria apprehen-
sione conceperat, ut cum surgeret ab
examine, semel, iterumque contremue-
rit locus, in quo erat.

VIII.

In magisterio spirituali tam excel-
lens

lens fuit, ut videretur penetrare corda
 venientium ad se consilij causa, decla-
 rando eis dubia sua, qua ipsimet expli-
 care non poterant. Nec scitur ullus ab
 eo recessisse, cui satisfactum non sit. Et
 propter hanc intelligentiam, & ma-
 gnam suam doctrinam, ac sapientiam,
 quam DEVS ei dederat, venerunt ad
 eum in suis dubijs, tanquam ad oracu-
 lum, ex omni genere hominum. Eccle-
 siastici & saculares, Nobiles, Dynasta,
 Pralati & Religiosi: quibus omnibus
 dabat consilia, & directionem, magno
 cum Zelo, charitate, & satisfactione,
 fructuque animarum suarum.

IX.

Gratiam habuit à DEO cognoscendis
 cogitationes hominum; quas & mani-
 festavit quibusdam, pro ipsorum bono.
 Prædixit futura, qua etiam sic evenê-
 re, sicut ipse prædixerat. Habuit mul-
 tas Revelationes à DEO, quarum ali-
 quas sua manu scriptas reliquit, sed
 præ humilitate, absque suo nomine, con-
 sensus

... corda
... decla-
... expli-
... llus ab
... sit. Et
... ma-
... niam,
... ant ad
... pracu-
... Eccle-
... pasta,
... nibus
... agno-
... rione,
... cendi
... mani-
... bono.
... venē-
... mul-
... ali-
... sed
... con-
... ruit

... dicitur, quod eas habuerit aliquis
Societate. Multos alios favores, &
... rationes miraculosas accepit à DEO,
... sanctos Angelos. Cæpit scribere
... libros peculiari impulsu, & instin-
... tu divino ad hoc opus eum vocante,
... vim defecissent ei vires ad alia mini-
... stria, è sancto instituto sua Religionis.
... Doctrina horum librorum, & spiritua-
... li fructus ex eis, in tota Christiani-
... tate, collectus, clarè testantur, quo spi-
... ritu scripti sint: quando in omnes ferè
... linguas Europæ translati, extendunt
... ad omnes Fideles institutionem, & ma-
... gisterium huius sapientis, & religiosi
... viri; qui in illis adhuc laboravit pau-
... cis horis ante mortem, & dum etiam-
... tum scriberet, petivit ultima Sacra-
... menta, gnarus adesse jam ultimam ho-
... ram vite sue. Hæc hætenus pius ac
... zelosus ille Prælatus: qui cum ad-
... didisset felicem Ludovici mortem;
... frequentiam eorum, qui ex omni
... ordine, ac natione præcipuorum
... homi-

hominum, illi venerunt exequias, & communem acclamationem, & prædicationem ejus sanctitatis; re-velatam hominibus, probatæ virtutis & exempli, gloriam ejus, & honorem, quem inter cœlites habet; beneficia divinitus ad eius invocationem impetrata; ac denique miraculum corporis, posteaquam ultra 20. menses ac totidem dies, terræ infossus fuerat, ita cœpti corrumpi, ut sine omni fœtore cesset, ac cerebrum integerrimum intacta; humillima supplicatione petit à Summo Pontifice, ut pro communi solatio, & ornamento Ecclesiæ, ad honorem & gloriam Dei, dignetur jubere, ut ritè fiant informationes juridicæ,

X.

Humanis testimonijs accedat unum è cœlo. Audierat Marinus de Escobar, cum informationes de Ludovico sumerentur, se quoque

interrogatum iri, ut ea referret sub religione juramenti, quæ norat de illo. Anxia super hac re, quòd arcana sua nulli, nisi Confessario detegere soletet, & nunquam cum tremenda divini nominis interpositione aliquid edixisset, sæpius à DEO petivit exitum ejus perplexitatis. Cùm adfuit illi conspicuus S. Franciscus Xaverius, cum Ludovico, & quatuor Angelis. Stetit Xaverius, Ludovico sedente in solio, & intuitus Marinam multa cum significatione amoris, omni dubitatione mentis per claræ lucis infusionem exempta, dixit ei disertis verbis. *In tuo juramento dicas hæc verba: Te omnes revelationes & visiones, quas dixisti, pro certo habere, quòd totæ sint à Domino nostro, cum approbatione Confessariorum tuorum; & quòd, quando erat occasio loquendi de hoc venerabili viro, semper audieris admirabiles virtutes, & res magna religionis,*

nis, exempli, spiritus & sapientia: & sic
 triginta circiter annis, quibus egisti
 cum eo de gubernatione anime tue, &
 illi confessa es, idem fueris experta cum
 valde magna charitate, ac zelo iuven-
 di animas, devotum & sanctum spiri-
 tum, admirabilem & sanctam doctri-
 nam. Ad hæc omnia tacente Ludovico,
 dicebat illa intra se; Sācte Pater,
 Ludovice, cur nihil dicis ad ista,
 quæ audivisti? cui cogitationi Ludovicus
 respondit, se contra divinā
 veritatem niti non posse. Subintu-
 lit S. Xaverius, DEVM esse summam
 Veritatem, quæ nec fallere potest,
 nec falli. Admirati porrò, cur stan-
 te Apostolo Indiarum sederet Ludovicus,
 dixit Xaverius; scias apud
 Beatos magistros sacræ Theologie
 institutis & illustratis à Spiritu sancto,
 qualis Pater hic fuit, sua quædam
 esse insignia, & notas magisterij sui
 & quod scripsit hic sanctus Pater
 inspiratū à Spiritu sancto scripsit
 & sic

& sic omnibus Christianis tradidisse doctrinam perfectionis. Postea, cum docuissent eam, quanto in honore oporteat habere Magistros, ac ministros doctrinae coelestis, & alia quaedam privatim ad Marinam spectantia, desierunt videri.

Hæc de venerabili viro, Ludovico de Ponte, ex ejus vita, per R. P. Franciscum Cachupinum, Societatis nostræ Theologum, & Qualificatorem sancti Officij, fuscè ac diligentissime Castellano Idiomate, summa cum fide, tam ex proprijs Ludovici manu scriptis, quam ex juratis informationibus cõposita, placuit excerpere; quòd & sufficere ad cognitionem illustrium rerum, ac virtutum illius existimarem, & Lectori, brevitatis amanti, ad aliquem animi sui fructum indè colligendum. Nos etsi profitemur Beatorum & Sanctorum honores illi arrogare non velle, cum id judicium solius sit
Sedis

Sedis Apostolicæ: audemus tamen
eam beatitudinem illi, adhuc in
terra degenti, asserere, quam S.
Ambrosius constituit in *altrudine*
sapientia, suavitate conscientia,
sublimitate virtutis: quæ omnia
fuerunt in eo luculentissima.

MONITA QUÆDAM, ET
SENTENTIÆ EX MEDITA-
TIONE COLLECTÆ AB
LVDOVICO, ET AB
eodem annotata.

1.

FAC pro DEO, quod potes; &
DEVS faciet pro te, quod tu
non potes.

2. Bene fac parva; & DEVS te
iuvabit, ut possis majora.

3. Ne differas bona tua propo-
sita: quia si jam non facis, quod
potes, quotidie poteris minus.

4. Accipe dulcia huius vitæ pro
amaris, amara pro dulcibus, &
bibis pacem.